MOLIMELE EVULUI MEDIU: LEPRĂ ȘI LEPROȘII

PLAGUES OF THE MIDDLE AGES: LEPROSY AND LEPERS

Anghelina COROI,
Specialitatea Istorie și Educație Civică, gr. IEC 2201,
Coordonator științific: **Ion GHELEȚCHI**, dr., lector univ.,
Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
al Universității Tehnice a Moldovei

Rezumat: *Lepra, alături de ciumă, a fost una dintre cele mai virulente şi devastatoare boli ale Evului Mediu. Cauzată de bacteria Mycobacterium leprae și identificată științific în secolul al XIX-lea de medicul norvegian Gerhard Armauer Hansen, boala se caracteriza printr-o evoluție lentă, afectând pielea, sistemul nervos și alte organe, conducând în timp la deformări grave și la pierderea sensibilității.*

Lepra a cunoscut o răspândire semnificativă în Europa, mai ales în secolele XII–XIII, pe fondul urbanizării și al condițiilor sanitare precare.

În mentalitatea medievală, boala era percepută ambivalent: pe de o parte, ca pedeapsă divină pentru păcate, iar pe de altă parte, ca semn al unei alegeri divine, suferința fiind interpretată ca mijloc de purificare spirituală. În timp însă, percepția negativă a devenit dominantă. Leproșii erau excluși din comunitate, lipsiți de drepturi și obligați să trăiască în leprozerii, fiind considerați ,,morți” din punct de vedere social. Biserica și autoritățile au impus reguli stricte de separare, inclusiv purtarea unor semne distinctive. Cu

toate acestea, leprozeriile nu erau întotdeauna spații complet închise, iar viața comunitară continua într-o anumită măsură.

Boala afecta toate categoriile sociale, inclusiv și elitele. Un exemplu remarcabil este Balduin al IV-lea al Ierusalimului, cunoscut în istorie drept „regele lepros”. Deși bolnav încă din copilărie, el s-a remarcat prin abilități politice și militare excepționale, conducând cu succes Regatul Ierusalimului între anii 1174 și 1185.

În acest context, lepra se conturează nu doar ca o afecțiune medicală, ci ca un fenomen social și spiritual complex, care reflectă limitele medicinei medievale și modul în care societatea și religia au încercat să ofere sens suferinței, oscilând constant între excludere și compasiune.

Cuvinte-cheie: *Lepră, Evul Mediu, Mycobacterium leprae, leprozerii, mentalitate medievală.*

Abstract: *Leprosy, alongside the plague, was one of the most virulent and devastating diseases of the Middle Ages. Caused by the bacterium Mycobacterium leprae and scientifically identified in the nineteenth century by the Norwegian physician Gerhard Armauer Hansen, the disease was characterized by a slow progression, affecting the skin, the nervous system, and other organs, ultimately leading to severe deformities and loss of sensation.*

Leprosy spread significantly across Europe, especially during the 12th and 13th centuries, in the context of urbanization and poor sanitary conditions.

In medieval mentality, the disease was perceived ambivalently: on the one hand, as a divine punishment for sins, and on the other, as a sign of divine election, with suffering interpreted as a means of spiritual purification. Over time, however, the negative perception became dominant. Lepers were excluded from the community, deprived of rights, and forced to live in leprosaria, being considered „dead” from a social point of view. The Church and secular authorities imposed strict rules of separation, including the wearing of distinctive signs. Nevertheless, leprosaria were not always completely closed spaces, and communal life continued to some extent.

The disease affected all social categories, including the elites. A remarkable example is Baldwin IV of Jerusalem, known in history as the „Leper King.” Although afflicted with the disease from childhood, he distinguished himself through exceptional political and military abilities, successfully ruling the Kingdom of Jerusalem between 1174 and 1185.

In this context, leprosy emerges not only as a medical condition but also as a complex social and spiritual phenomenon, reflecting both the limitations of medieval medicine and the ways in which society and religion sought to give meaning to suffering, constantly oscillating between exclusion and compassion.

Keywords: *Leprosy, Middle Ages, Mycobacterium leprae, leprosaria, medieval mentality*